

Mål och budget 2019–2021

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

2019

Innehållsförteckning

1	Ansvar och uppgifter	3
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge	3
3	Nämndens fokus och resultatindikatorer 2019-2021	5
3.1	Bästa utveckling för alla.....	5
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	5
3.3	Stark och balanserad tillväxt	7
3.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	8
4	Jämförelser med andra kommuner	8
5	Resursfördelning.....	10
5.1	Ramärendet.....	10
5.2	Nämndyttrande.....	10
6	Checkar och avgifter.....	11
7	Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2035	12
8	Övriga uppdrag.....	13
9	Motioner.....	14

I Ansvar och uppgifter

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN) ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Mer precist fullgör nämnden de uppgifter som åligger byggnadsnämnd enligt bl.a. plan- och bygglagen samt sådan kommunal nämnd som avses i bl.a. miljöbalken och livsmedelslagen inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Detta innebär bl.a. att nämnden

- ha synpunkter på funktion, gestaltning och utformning
- upprätta förslag till detaljplaner och fastighetsplaner
- se till att det finns kartor över kommunen för fysisk planering och infrastruktur
- bevaka och besluta i miljö- och hälsoskyddsfrågor
- bevaka och besluta i frågor om livsmedelskontroll
- upprätta förslag till naturreservat och skötsel av dessa
- pröva ansökningar om bygglov.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Korta handläggningstiderna inom nämndens ansvarsområde är viktigt för måluppfyllelsen av bostadsbyggande och arbetsplatser. Det gäller inte minst handläggningstiderna inom plan- och fastighetsområdet samt bygglov. Detta är ett viktigt förbättringsområde. Ett annat viktigt utvecklingsområde är att kundnöjdhet ska vara hög inom nämndens verksamhetsområde. Uppföljningar visar att kundnöjdheten inom livsmedelstillsynen är hög men att den behöver förbättras ytterligare inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt bygglov. Utvecklingsarbete pågår linje med framtagna handlingsplaner.

Verksamheterna inom stadsutvecklingsprocessen arbetar kontinuerligt med att öka graden av digitalisering när det kan medföra effektiviseringar för verksamheterna i form av lägre kostnader eller ett bättre resursutnyttjande. Arbetet med digitaliseringar är även viktigt då det kan bidra till en ökad serviceupplevelse och förenkla handläggningsprocessen ur ett kundperspektiv. Utöver att ta fram nya e-tjänster inom bygglov- och miljöområdet är ett kommande utvecklingsområde digitala planer.

Den övergripande strategiska planeringen av kommunens stadsutveckling är viktig för att säkra att detaljplaner och markanvisningar genomförs enligt tidplan. Utgångspunkten är de övergripande målen om 20 000 nybyggda bostäder till och med år 2030, varav 13 500 på västra Sicklaön, samt 15 000 nya arbetsplatser. Den strategiska planeringen ska även säkra att utvecklingen av kommunens välfärdsfastigheter sker samordnat med stadsutvecklingen som helhet i syfte att rätt välfärdsfastighet tillkommer på rätt plats, i rätt tid och med rätt förutsättningar.

För närvarande pågår arbete med cirka 90 detaljplaner som skapar förutsättningar för nya bostäder och verksamhetsytor i linje med kommunens övergripande mål. Cirka två tredjedelar av de planerade bostäderna finns i projekt som redan är antagna eller pågående. Sedan 2014 har detaljplaner som möjliggör cirka 6 000 nya bostäder i kommunen antagits. I ett övergripande perspektiv bedöms därför förutsättningarna för att uppnå kommunens mål till 2030 vara goda.

3 Nämndens fokus och resultatindikatorer 2019–2021

Nedan redogörs för nämndens fokusområden och resultatindikatorer. De av nämndens indikatorer som följs upp av Kommunfullmäktige är utmärkta med (KF). Övriga indikatorer följs upp enbart av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

3.1 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen.	Mediantid fastighetsbildning	269 dagar	175 dagar	175 dagar	175 dagar
	Mediantid planbesked	19 veckor	16 veckor	16 veckor	16 veckor
	Mediantid detaljplaner förnyelseområden (KF)	110 månader	36 månader	36 månader	36 månader
	Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden) (KF)	28 månader	24 månader	24 månader	24 månader
	Mediantid bygglovsärenden	9 veckor	5 veckor	5 veckor	5 veckor
Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad.	NKI Bygglov (KF)	57	71	72	72
	NKI miljö- och hälsoskydd (KF)	68	71	72	72
	NKI Livsmedelstillsyn (KF)	75	78	79	79
	Andelen överprövade planärenden som ändrats i sista instans	33 %	20 %	20 %	20 %
	Andelen överprövade bygglovsärenden som ändrats i sista instans	22 %	20 %	20 %	20 %
	Andelen överprövade miljöärenden som ändrats i sista instans	29 %	20 %	20 %	20 %

Arbete för att nå målet

Verksamheterna arbetar för att korta handläggningstiderna för olika ärendetyper bl.a. genom att säkra kompetensförsörjningen, effektivisera handläggning och utveckla nya digitala tjänster. För att säkra måluppfyllelse är det avgörande att detaljplaner antas i en takt som stödjer de övergripande målen. Även handläggningstider inom andra verksamhetsområden är av stor betydelse för att säkra måluppfyllelsen. Ett centrala områden för nämnden att bevaka är därför handläggningstider för olika tjänster inom nämndens ansvarsområde.

Myndighetsutövningen ska vara effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad. Att följa hur kunderna, både privatpersoner och företag, upplever servicen inom myndighetsutövning är viktigt återkoppling till verksamheten i det systematiska förbättringsarbetet. Nöjd-Kund-Index (NKI) är en etablerad modell för att mäta kundnöjdhet och möjliggör jämförelser både med andra kommuner och branscher och inte minst utvecklingen över tid. Nacka kommun deltar bland annat i servicemätningen Insikt men även andra mätningar genomförs löpande. Handlingsplaner har tagits fram inom flera verksamhetsområden och förbättringsarbete pågår.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur.	Betygsindex på faktorn trygghet i medborgarundersökningen	64	81	81	81
	Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller naturområde. (KF)	73 %	90%	90%	90%
	Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus	87 %	88 %	88 %	88 %
Den negativa påverkan på miljön minskar.	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning (KF)	57 %	75 %	75 %	75 %
	Antal enskilda avlopp i kommunen (KF)	2 090 st.	1 500 st.	1 500 st.	900 st.
	Förorenade markområden som är sanerade	6 %	6%	6%	6%

Arbete för att nå målet

Översiktsplanen för Nacka kommun innehåller kommunens syn på en långsiktigt hållbar utveckling. Under våren 2018 antog kommunfullmäktige en revidering av översiktsplanen - "Hållbar framtid i Nacka". Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Översiktsplanen stödjer utvecklingen mot målen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla som bor i kommunen. Den pågående stadsutvecklingen, inklusive genomförandet av densamma, bygger på fyra stadsbyggnadsstrategier; skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön, komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka, utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning samt planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen.

En väsentlig grund för välbefinnande är att människor upplever att miljön är trygg och säker att vistas i. Uppföljning sker via betygsindex på faktorn trygghet i medborgarundersökningen. Trygghet har i undersökningen identifierats som ett fokusområde som tillsammans med bostäder bör prioriteras för att få nöjdare medborgare i kommunen. Det genomsnittliga resultatet för samtliga deltagande kommuner är 57, Nackas betygsindex var i mätningen 2017 64. I rutinen för framtagande av planförslag ingår att beakta alla aspekter som kan ha betydelse för lämpligheten, däribland brottsförebyggande åtgärder och upplevd trygghet.

Att minska den negativa miljöpåverkan och bygga en hållbar framtid innebär stora utmaningar i en kommun som växer så snabbt som Nacka. Men den kommande stadsutvecklingen medför även möjligheter. För att andelen resor som genomförs med kollektivtrafik ska öka behöver Nackaborna ha nära till kollektivtrafik. I den framtida staden och kommunen i övrigt är det viktigt att Nackaborna även fortsatt har god tillgång till parker, grönområden och natur för både fysisk aktivitet och rekreation.

Den senaste bullerkartläggning för kommunen visar att 87 % av Nackas befolkningen idag bor i bostäder som har en god ljudmiljö inomhus. Då all ny tillkommande bebyggelse ska uppfylla kraven för en god ljudmiljö inomhus så kommer en förbättring av den totala andelen ske i takt med stadsutvecklingen. Därutöver kan åtgärder genomföras för att förbättra ljudmiljön för de antal bostäder som i nuläget inte uppfyller kriterierna för en god ljudmiljö inomhus. Exempel på sådana åtgärder är fönsteråtgärder, tyst asfalt eller bullerskärmar.

Inom EU finns det sedan år 2000 ett gemensamt regelverk, vattendirektivet, som ska säkra en god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. 2004 infördes vattendirektivet i svensk lag. Nacka uppnår ännu inte målet om en god ekologisk och kemisk status på alla vatten. På uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden drivs sedan flera år ett projekt med målsättning att nå en god vattenstatus för kommunens vattenförekomster samt att kommunens övriga vattenområden

(insjöarna) inte ska försämrats.

Övergödning och påverkan av miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten. Flera vattenområden uppnår inte heller god kemisk status. Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. Det är ett av skälen till att det kommunala VA-nätet håller på att byggas ut i kommunens förnyelseområden och att nämnden följer utvecklingen av antal enskilda avlopp som en indikator.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
Nacka utvecklas tillsammans med nackabor och näringsliv.	Betygsindex på faktorn bostäder i medborgarundersökningen	58	60	61	62
	Betygsindex på faktorn arbetsmöjligheter i medborgarundersökningen	62	64	64	65
Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en god tillgång till kollektivtrafik.	Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra sicklaön (KF)	1 310	1 670	1 670	1 670
	Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra sicklaön) (KF)	97	670	670	670
	Antal kvm BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner (KF)	35 000 kvm			
	Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats (KF)	87 %	80%	80%	80%

Arbete för att nå målet

För att de övergripande målen om nya bostäder och arbetsplatser fram till år 2030 krävs ett högt tempo i planering och bostadsbyggande. Det är viktigt att varje enskild plan sätts i relation till den övergripande fysiska planeringen och mål i kommunen. Utifrån den strategiska planeringen avgörs när och vilka stadsbyggnadsprojekt som ska påbörjas. Ett stort antal nya detaljplaner kommer därför att tas fram som i en takt som stödjer den övergripande målen.

Uppföljningen av bostäder i detaljplaner som tillstyrkts av nämnden sker utifrån två geografiska områden då det finns ett krav på nya bostäderna på västra Sicklaön kopplat till tunnelbaneavtalet. I tunnelbaneavtalet finns även ett delmål om att 8 200 bostäder ska ha färdigställts på västra Sicklaön senast 2025. Utifrån den gällande genomförandeplaneringen och tidplanerna i de enskilda stadsbyggnadsprojekten är bedömningen att det finns goda förutsättningar att nå kommunens övergripande mål. Det faktiska antalet färdigställda bostäder per år följs upp av kommunstyrelsen.

Det är viktigt att det finns förutsättningar för nya verksamheter i kommande detaljplaner för att målet om arbetsplatser ska nås. Det bör noteras att det inte endast är genomförandet av detaljplaner som nya arbetsplatser tillkommer i kommunen. Varje år skapas nya arbetsplatser som inte direkt hänger ihop med genomförandet av nya detaljplaner. I aktuellt läge finns inte något förslag kring målvärden för resultatindikator för BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner. Arbete pågår för att utveckla uppföljningen av yta för verksamhet och beräkning av antal tillkommande arbetsplatser i den övergripande planeringen.

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc.) ska vara finansierade.	Det genomsnittliga antalet bygglovsbeslut per handläggare	-	105 beslut	105 beslut	105 beslut
	Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, livsmedel	124	150 beslut	150 beslut	150 beslut
	Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, miljötillsyn	44	50	50	50
	Grad av självfinansiering av verksamhetsområde (miljötillsyn)	51 %	49 %	50 %	50 %
	Andel verksamheter inom livsmedelstillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift). (KF)	14 %	15 %	15 %	15 %
	Andel verksamheter inom miljötillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift). (KF)	8 %	10 %	10 %	10 %
	Antal bostäder som gått från en omodern till aktuell detaljplan	60 st			
	Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (<50 bostäder) (KF)	-	1 000	1 000	1 000
	Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (> 50 bostäder) (KF)	243 kr/kvm	150	150	150

Arbete för att nå målet

Målsättningen är att avgiftsbelagda verksamheter ska vara helt självfinansierade men i praktiken behöver vissa område, framförallt inom miljöverksamheten, viss delfinansiering av skattemedel för att säkra kostnadstäckning. Målsättningen är att graden av självfinansiering ska öka över tid. De taxor som nämnden ansvara för ska vara på lägsta möjliga nivå och om möjligt påverkbara. Som exempel kan nämnas miljötillsynen, där bedömningar i samband med tillsynsbesök kan leda till att den årliga avgiften sänks. På så sätt kan verksamhetsutövare påverka avgiften.

Äldre planer som har mist sin aktualitet kan behöva moderniseras. Orsakerna till att gamla planer behöver moderniseras kan vara flera. De viktigaste åtgärderna handlar om att hantera planstridigheter och fel som uppkommit på grund av förändrad lagstiftning eller nya förutsättningar. Vidare finns önskemål att ta bort begränsningar när det gäller tomtindelning eller antalet lägenheter i villor för att göra det möjligt att skapa fler bostäder. Något förslag till målvärde har inte tagits fram men arbete pågår med flera områden.

Detaljpanelläggningen ska stödja ett affärsmässigt utnyttjande av kommunens mark. Med affärsmässigt menas att markförsäljningar ger så stora intäkter som möjligt givet kommunens aktuella mål med området. Det kan handla om utformning av byggnaderna eller anläggandet av parker, skolor och fritidsanläggningar som är viktiga för kommunen. Den största effektiviseringspotentialen inom stadsutvecklingen finns genom en tydligare ekonomistyrning av exploateringsekonomi och tidseffektiviteten för myndighetsutövningen. Ett sådant arbete pågår sedan en tid och kommer att intensifieras under hösten 2018.

4 Jämförelser med andra kommuner

Att medverka i olika benchmarkingprojekt är en viktig del i utvecklingen av verksamheten och ger även möjlighet till jämförelser inom olika områden. Representanter från stadsbyggnadsprocessen deltar därför aktivt i olika externa samarbeten och nätverk.

Stadsbyggnadsbenchen är en sammanslutning av nio kommuner i Stockholmsregionen. Ett kontinuerligt arbete inom stadsbyggnadsbenchen är att samla in information kring handläggningstider och planprocessen i en gemensam databas. Vartannat år genomförs även en enkät riktad till byggherrar kring hur dessa uppfattar kommunernas arbete. Senaste resultatet visar att ett viktigt utvecklingsområde för Nacka är att förbättra den interna samverkan och samordningen. En ny undersökning kommer att göras under hösten 2018.

Inom Bygglovalliansen samverkar ett flertal kommuner för att jämföra organisation, arbetsmetoder och resultat för att utveckla och effektivisera bygglovsverksamheten. Senaste sammanställningen visar på att Nacka har en fortsatt hög produktivitet och relativt korta handläggningstider jämfört med majoriteten av de deltagande kommunerna.

Inom Miljösamverkan finns möjlighet att följa en rad olika verksamhetsnyckeltal för miljökontoren i Stockholms län. Det går att följa utvecklingen av ett stort antal nyckeltal så som utvecklingen av timtaxan, årsarbetskrafter, antal tillsynsbesök och graden av självfinansieringsgraden inom miljö- och livsmedelstillsynen över tid och mellan kommuner.

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

Förslaget till budgetram för nämnden år 2019 är 31 633 tkr. Budgeten är indelad i tre olika verksamheter; nämnd och nämndstöd, anslag för vissa löpande uppgifter som utförs vid resultatenheterna och särskilda medel för projekt och tillfälliga satsningar.

5.2 Nämndyttrande

Nämndens förslag till budgetram för miljö- och stadsbyggnadsnämnden år 2019 är 32 183 tkr och är en utökning jämfört med ramärendet med 550 tkr kopplat till projektverksamheten. Ramen möjliggör inte några ambitionsökningar inom verksamheterna. Merparten av budgetramen finansierar vissa myndighet- och huvudmannaverksamheter inom nämndens ansvarsområde som inte är taxefinansierade så som service och rådgivning, arbete med grundläggande geografisk information och översiktlig planering. Mottagande enheter ingår i stadsutvecklingsprocessen med undantag för stadsbyggnadsservice. Den slutgiltiga fördelningen av anslagen mellan enheterna sker i samband med att internbudget fastställs för nämnden i december.

Nämndens projektbudget används för att finansiera utredningar eller tillfälliga insatser som inte ingår i de beviljade medel som enheterna erhåller direkt i form av finansiering inom Myndighet- och huvudmannaverksamheten. Prioriterade projekt är fortsatt arbete med pågående projekt så som omoderna planer samt vattendirektivet. Under 2018 förväntas regeringen fatta beslut om ny lagstiftning som innebär att alla detaljplaner som antas efter 2021 ska vara digitala. Ett nytt projekt kring digitala planer bör därför påbörjas 2019. Projektet föreslås att drivas i samarbete med Kommunstyrelsen och medför ett behov av en utökning av nämndens projektbudget med 550 tkr. Fördelning av projektbudgeten på enskilda projekt sker i samband med att nämndens internbudget fastställs i december.

Nämnderna resursfördelning, nettoresultat (tkr)

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018 T2	Förändring			Budget 2019	Skillnad 2018 och budget ram 2019	
					Nämnd yttrande			tkr	%
				Ramärende	Volym	Satsning			
Projekt	-1 999	-2 448	-2 448	-2 448		-550	-2 998	-550	22%
Nämnd och nämndstöd	-4 039	-2 456	-2 456	-2 456			-2 456	0	0%
Myndighet & Huvudmannaheter	-24 563	-26 729	-26 729	-26 729			-26 729	0	0%
Summa	-30 601	-31 633	-31 633	-31 633		-550	-32 183	0	1,7%

6 Checkar och avgifter

Inom miljö- och stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde finns tre olika taxor:

- Taxan för livsmedelskontroll
- Taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning kommer ett tillägg föreslås
- Taxan för planering, byggande, kartor och mättjänster.

I linje med anvisningarna för mål- och budget fattade miljö- och stadsbyggnadsnämnden 2017 beslut om indexreglering av dessa taxor. Inför 2019 föreslås att samtliga taxor indexregleras i linje med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) 2018 för att säkra kostnadstäckning för verksamheterna. Därutöver föreslås vissa justeringar i enskilda taxenivåer för vissa ärendetyper. Justeringar och ändringar av befintliga taxor behandlas i separata ärenden.

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2035

Nacka kommun kommer under de kommande åren att anta ett stort antal detaljplaner som möjliggör en omfattande stadsutveckling på västra Sicklaön och en parallell utveckling av kommundelscentra. Vi har en möjlighet att ge Nackaborna en levande stad med urbana offentliga rum och mötesplatser. En plats att bo, arbeta och vistas i.

En förutsättning för utveckling är ett fortsatt arbete med den strategiska planeringen och säkra framdrift och genomförande av kommunens stadsbyggnadsprojekt i linje med de övergripande målen. Korta handläggningstider inom olika verksamhetsområden och en bibehållen effektiv nämndhantering är också nödvändigt för att kommunens ska kunna hålla den takt i stadsutvecklingen som krävs för att nå målen.

Den ökade takten och komplexiteten inom stadsutvecklingen medför ett ökat behov av överblick över resurser, ekonomi och prioriteringar. En period där ett stort antal stadsbyggnadsprojekt kommer att befinna sig i en genomförandefas närmar sig. Genomförandet kommer att bli mycket komplext. Våra geografiska förutsättningar med hav, sjöar och en kuperade natur gör att genomförandet är en utmaning. Men dessa kvaliteter skapar också förutsättningar för en attraktiv miljö.

Takten i planeringen och antalet pågående projekt skapar även en stor efterfrågan på vissa kompetenser. En stor utmaning är att rekrytera resurser och säkra kompetensförsörjningen. Det är viktigt att arbeta systematiskt för att Nacka kommun ska fortsätta vara en intressant och attraktiv arbetsgivare.

8 Övriga uppdrag

Inga övriga uppdrag att redovisa.

9 Motioner

Inga motioner har remitterats för beredning i ärendet.